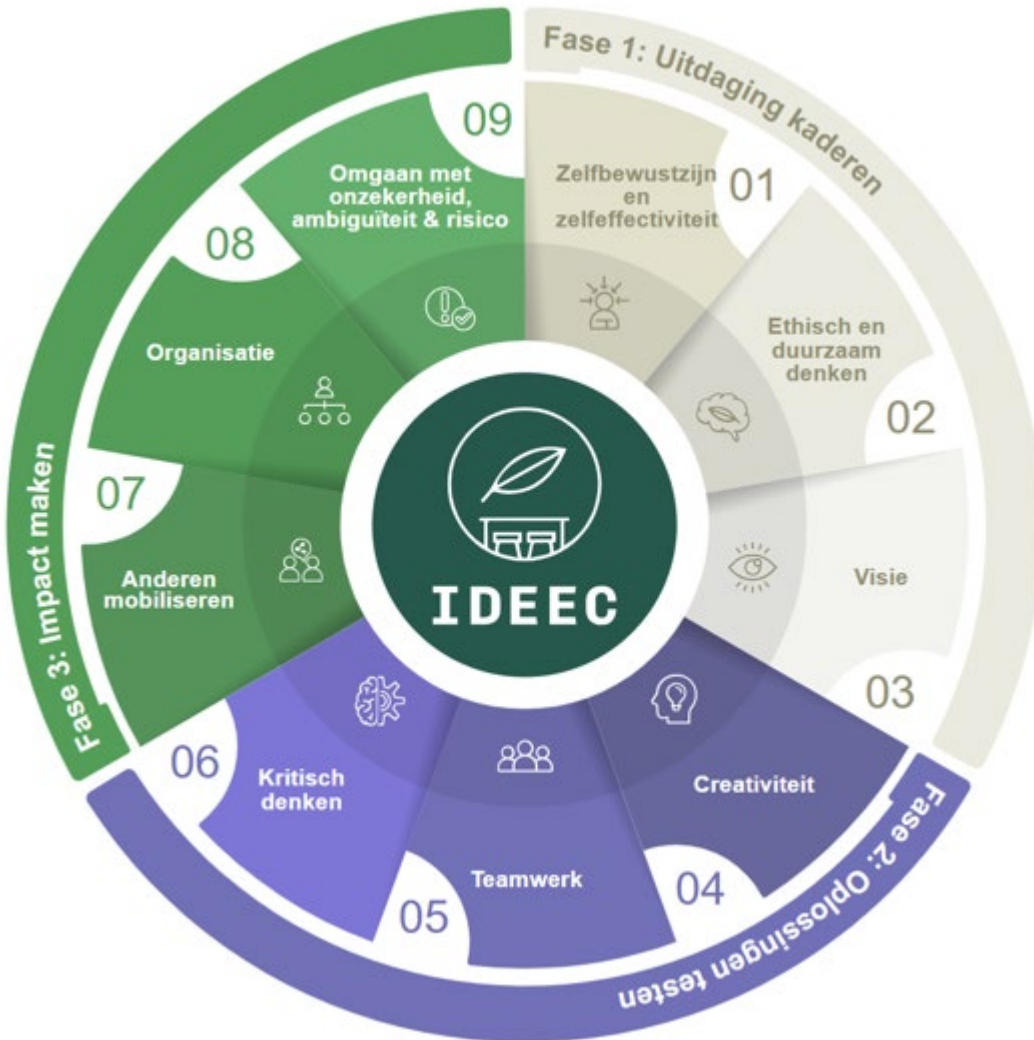

Het meten van impact in ondernemerschapsonderwijs

Gids voor leerkrachten

Wat 'impact' betekent: Eenvoudig gezegd is impact de positieve verandering die je les teweegbrengt in hoe leerlingen denken, voelen of handelen. Zie je onderwijs als het planten van een zaadje: welke nieuwe ideeën of welk gedrag begint te groeien? Welke trots bloeit daarna op? Zijn leerlingen bijvoorbeeld enthousiaster over het oplossen van een probleem of het helpen van anderen?

Hoe je impact kunt zien en meten:

Waarschijnlijk observeer je impact al op kleine schaal – de ogen van kinderen die oplichten, nieuwe vragen die ze stellen, de energie in de klas. Hier zijn enkele kindvriendelijke, simpele hulpmiddelen die je kunt gebruiken om die veranderingen vast te leggen:

- ‘Twee dingen die ik leuk vond en een wens’: Na een les deelt elke leerling twee dingen die hij of zij leuk vond of heeft geleerd, en één ding dat hij of zij de volgende keer anders zou willen zien. Bijvoorbeeld: “Ik vond het leuk om over recycling te leren. Ik vond het leuk om met mijn vriend samen te werken. Ik zou willen dat we meer tijd hadden om aan ons project te werken.”
- Smiley-enquêtes: Gebruik emoji's of duimen omhoog/omlaag om te vragen of ze het leuk vonden, iets nieuws hebben geleerd, goed in teamverband hebben gewerkt of zich nuttig voelden.
- Snelle fysieke check-ins: Probeer een speelse vraag zoals “Leg je hand op je hoofd als je vandaag trots op jezelf bent!” Als bijna alle kinderen hun handen op hun hoofd leggen, betekent dit dat de les hen trots heeft gemaakt – en ja, zelfs dat is een teken van impact.

Waarom impact belangrijk is:

In de leeftijd van 9-12 jaar ontwikkelen kinderen hun zelfbeeld en zien ze hoe leren verband houdt met de echte wereld. Eenvoudige impactmetingen helpen hen om na te denken over hun groei en leren te zien als meer dan alleen cijfers. Door bijvoorbeeld te vragen welk probleem ze hebben aangepakt of wie ze daarmee hebben geholpen, leggen ze een verband tussen schoolwerk en kwesties uit het echte leven. Dit vergroot hun zelfbewustzijn en motivatie, helpt hen zich onderdeel te voelen van iets groters en laat zien dat hun ideeën ook buiten de klas een verschil kunnen maken.

Het project IDEEC (Impact Driven Entrepreneurship Education for Children) biedt kant-en-klare ideeën:

Fase	Kernvraag	Tool/activiteit	Resultaat
------	-----------	-----------------	-----------

Vooraf	<p>Waar staan we nu?</p> <p><i>Inhoud:</i> Welke verandering willen we in de wereld zien?</p> <p><i>Competenties:</i> Welke competenties willen we ontwikkelen?</p>	<p><i>Optie 1 Inhoud:</i> Klasactiviteit waarbij je de voorgestelde toekomst tekent/beschrijft</p> <p><i>Optie 2 Inhoud:</i> Individuele uitspraken of trefwoorden weergegeven in een web/wordle, met behulp van een hulpmiddel zoals Mentimeter</p> <p><i>Optie 3 Competenties:</i> laat leerlingen een enquête invullen</p>	<p>Stel vast wat de doelen zijn m.b.t. competenties en de best denkbare toekomst</p>
Uitdagingen kaderen	<p>Welke uitdagingen zijn voor ons het belangrijkst?</p>	<p><i>Optie 1:</i> Teken de gekozen uitdaging – in groep(en)</p> <p><i>Optie 2:</i> Beschrijf en formuleer de gekozen uitdaging in een of twee zinnen – zorg ervoor dat je elk woord kunt uitleggen</p>	<p>Identificeer en kader betekenisvolle uitdagingen</p>
Oplossingen testen	<p>Hoe kunnen we de uitdaging op een creatieve manier aanpakken?</p>	<p><i>Optie 1:</i> Leg de prototypes van de leerlingen vast (en hun reflecties daarop)</p> <p><i>Optie 2:</i> Laat teams hun proces tekenen, inclusief feedbackloops</p>	<p>Laat zien wat er is ontwikkeld en hoe dit kan veranderen</p>
Impact Maken	<p>Welk verschil hebben we gemaakt? Zijn we <i>zelf</i> ook veranderd / gegroeid?</p>	<p><i>Optie 1:</i> Enquête over competenties (zoals vooraf – ter vergelijking)</p> <p><i>Optie 2:</i> Enquête over competenties (alleen achteraf)</p> <p><i>Optie 3:</i> Teksten of tekeningen van de groep over de verandering die is gemaakt (volgend op optie 1 uitdagingen kaderen)</p>	<p>Meet leerresultaten en maatschappelijke impact</p>

Delen van de verandering die we gemaakt hebben	Hoe kunnen we de verandering die we hebben gemaakt delen met onze omgeving?	Optie 1: Logboek met acties in de echte wereld (online) Optie 2: ‘Veranderingsmuren’ in de klas of tentoonstelling in of buiten de school van de impactvolle projecten en het werk van de klas	Empower: delen hoe je verschil kunt maken
---	---	---	---

Verandering meten:

De belangrijkste manier om te weten of er een verschil is gemaakt, is door voor- en na een project een enquête te doen. Zo kun je bijhouden wat er voor je leerlingen is veranderd. De kopieerbare impactenquête vind je op de website ideec.eu. Je kunt deze in je lessen gebruiken, zodat het meten van impact een natuurlijk onderdeel van je onderwijsproces wordt.

Hoe zit het met de impact voor mij, de docent?

Het is ook belangrijk om je eigen verandering te zien. Daarom hebben we een zelfreflectietool voor jou, de docent, ontwikkeld. Ook deze vind je op www.ideec.eu

De vier fundamentele principes (ter referentie):

1. De leeromgeving bevordert en stimuleert *diversiteit, gelijkheid en inclusie*: eerlijke, toegankelijke en respectvolle onderwijsomgevingen voor elke student, ongeacht hun religieuze, raciale of etnische achtergrond, geslacht, seksuele geaardheid of leercapaciteiten. Elke student moet gelijke toegang hebben tot leermogelijkheden en moet gelijkwaardig worden gewaardeerd, beschouwd en gerespecteerd. De individuele verschillen tussen leerlingen verrijken het onderwijstraject van elke student.

2. De inhoud is *competentiegericht*: de nadruk ligt op het leerproces en het verwerven van waardevolle vaardigheden die in de praktijk kunnen worden toegepast, in plaats van op de eindproducten van het project.

3. Het leren is *studentgericht en studentgestuurd*: studenten/leerlingen/kinderen staan centraal in het leertraject, met inbegrip van hun individuele behoeften en kenmerken, en ze spelen een actieve rol in hun leerproces. Dit principe stimuleert de participatie van leerlingen, ontwikkelt relevant en zinvol leren en bevordert intrinsieke motivatie.

4. De leerkracht als *facilitator*: leerkrachten nemen niet alleen de traditionele rol van kennisverspreiders op zich, maar zijn ook verantwoordelijk voor het gebruik van methoden en processen om de omgeving voor leren te creëren door dynamische leeromgevingen te creëren; ze fungeren als gids, instructeur, coach, informatieverstrekker en elke andere rol die nodig is om de actieve opbouw van kennis door leerlingen te ondersteunen.